

גמ' חולין (ב:) - חולין על טהרת הקדש
רב דניאל שטיין

א. חי' הריטב"א (שם) - וקסבר חולין שנעשו על טהרת הקדש כקדש דמי. פירוש שחייב מדרבנן להבדיל מכל טומאות הפוסלות בהן, ואשמעינן דאפילו הכי בהא מותר, הואיל שאינו אלא חששא, לא הוי כהקדש, וא"ת ודלמא אדרבה היא גופא קמ"ל דלאו כקודש דמי ומשום הכי שוחט לכתחילה, וי"ל דאם כן לא אשמועינן רבותא בהיתר שחיטתו, אלא במאי דלא הוי הקדש, ולישנא דהכל שוחטין משמע דרבותא בשחיטה הוא דקמשמע לן.

ב. חי' הרמב"ן (שם) - טמא בחולין מאי למימרא. פרש"י ז"ל דהא לא הוזהרו ישראל על טהרת חוליהן, ואינו מחזור שאין ההקפדה באיסור טומאתן אלא לומר שלכתחלה מוסר אותן להן והן טהורין, ועוד דכי אמרינן בחולין שנעשו על טהרת הקדש לא אתא לאשמועינן אלא שהן טהורין אבל איסור אין בטומאתן, דמאן דאמר כקדש דמו לאו לאיסור טומאה שלהן קאמר, ומאן דאמר לאו כקדש דמו לאו להתר טומאתן אלא בדין טהרתן פליגי שלא כדברי רש"י ז"ל, אלא הכי פירושה טמא בחולין מאי למימרא פשיטא דהא לא כתיבא בהו שמירה ובודאי מצי שחיט ויזהר שלא יגע בבשר, דכיון דלא כתיבא בהו שמירה פשיטא שאין חוששין ואפי' נעשין בטהרה או שנעשין על טהרת תרומה, ופריק בחולין שנעשו על טהרת הקדש וקסבר כקדש דמו וכיון דקדש דמו סלקא דעתין לעביד בהו מעלה כקדשים וליבעי שימור ולסרינהו שמא יגע ולא אדעתיה או משום גזרה דקדשים קמ"ל.

ג. רמב"ם (פ"ג משכב ומושב ה"ט) - מעוברת שהוציא העובר את ידו והחזירה אמו טמאה לידה, וטומאת יולדת (י"ד) וטומאת מעת לעת או מפקידה לפקידה למפרע כמו שביארנו, וטומאת וסתות וטומאת כתמים הכל מדברי סופרים וטומאתן מספק לפיכך אין שורפין עליהן תרומה וקדשים אלא תולין, וכן חולין שנעשו על טהרת הקדש שנטמאו באלו תולין.

ד. גמ' יומא (פ:) - והכתיב ולא תטמאו בהם ונטמתם במ ואמר רב פפא מכאן שטומאת גוויה דאורייתא, מדרבנן, וקרא אסמכתא בעלמא.

ה. תוס' נדה (ו:) ד"ה נולד - ויש פירוש שפירש רש"י בהם משום דאסור לגרום טומאה לתרומה משום משמרת תרומתי וכו' אי נמי יש לפרש דהתם נמי לא אסור משום משמרת תרומתי כפירש"י כיון דאכתי לא הוקבע לתרום אלא משום הפסד כהן אסר לה.

ו. תוס' יבמות (פג.) ד"ה מה - מה תרומה טובלת - פי' בקונטרס בשלא הופרשה חייבין מיתה על אכילתו של טבל דהא תרומה מיתה כתיבא ביה וקשה לר"י מעשר ראשון נמי כתיבא ביה תרומת מעשר ועוד אי מטעם זה לא ליתסר טבל לכהן כיון דתרומה שריא ליה ופי' ריב"ן משו' דדרשי' בפ' הנשרפין (סנהדרין פג.) ולא יחללו את קדשי בני ישראל אשר ירימו בעתידים לתרום הכתוב מדבר ויליף חילול מתרומה.

ז. ס' אתון דאורייתא (כלל ב') - ועתה נבאר ענין איסור טבל וכו', והנה כבר הבאתי דעת רש"י ביבות (פג.) דטבל אסור מפני עירוב תרומה שבו, והתוס' הקשו עליו דא"כ היה ראוי שיהיה טבל מותר לכהן כיון שהתרומה מותרת לו וכו', דטבל אסור מפני התרומה המעורבת בו והקשו בתוס' דא"כ ראוי שיהיה טבל מותר לכהן כיון שתרומה מותרת לו וכו', ונראה בישב דעת רש"י דכמו דמצינו בקדשים דקודם הזריקה והקטרת הוי הכל לגבוה ואחרי הזריקה והקטרת אז הכהנים או הבעלים משלחן גבוה קזכו וכו' ה"נ אפשר דהתרומה המעורבת בהטבל היא חלק גבוה וע"כ אסורה אז לכל ואחרי ההפרשה אז הכהנים משלחן גבוה קזכי.

ח. גמ' פסחים (לה.) - אלא מצה, מי כתיב מצתכם, אמר רבא ואיתימא רב יימר בר שלמיא אתיא לחם לחם, כתיב הכא לחם עני וכתיב התם והיה באכלכם מלחם הארץ. מה להלן משלכם אף כאן משלכם. [תוס' ד"ה אמאי - הקשה הר"י דאורלינ"ש כיון דילפינן לחם לחם דבעינן מצה שלכם אמאי איצטריך לעיל למעוטי שלא יצא בטבל מי שאיסורו משום בל תאכל חמץ כו' תיפוק ליה דבעי' שלכם וטבל אינו שלכם דהא אתרוג של דמאי דמכשרי ב"ה בלולב הגזול (סוכה דף לה:)] מפרש התם משום דאי בעי מפקר לנכסיה והוי עני וחזי ליה השתא נמי שלכם קרינן ביה משמע דטבל גמור לא חשיב שלכם ותי' ר"י אתרוג של טבל לא חשיב שלו כיון שצריך ליתן ממנו לכהן וללוי ובעינן שיהא כל האתרוג שלו אבל מצה שאם אכל כל כך שאם היה נותן ממנו תרומה או מעשר ממה שאכל אכתי אכל שיעור מצה חשיב שפיר ש[לו].

ט. ר"ן לסוכה (יז.) בדפי הרי"ף (ה) ד"ה של דמאי - אבל הרמב"ן ז"ל אומר דשל טבל קרינא ביה לכם כיון שיכול לסלק הכהן והלוי באתרוג דעלמא שיפריש על זה.